

Asia: VN/9952/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot muutosehdotuksista

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa.

Pidämme esitystä kannatettavana ja tärkeänä edistyksenä kohti tehokkaampaa, tuottavampaa ja ympäristöystävällisempää hallintoa. Digipostiin siirtyminen tuo digipostilaatikon käyttäjille joustavuutta julkisten toimijoiden lähettämän postin vastaanottamiseen ajasta ja paikasta riippumatta. Jatkossa mahdollisten yksityisten digipostitoimijoiden mukaan ottaminen lisäisi digipostilaatikon käyttäjän valinnanvapautta ja mahdollistaisi käyttäjälle valita postilaatikon, jossa käyttäjä voisi vastaanottaa sekä julkisen että yksityisen sektorin digipostia.

Lakiin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta ehdotettu kohta Sähköisen asiakirjan saapumisesta viranomaiselle määräajassa 11 § mukaisesti säänneltynä vähentää aikaisempaa tulkinnanvaraisuutta ja on siten erittäin kannatettava.

Esityksessä olisi hyvä täsmentää, miten viranomaiset käsittelevät tilanteita, joissa Suomi.fi-viestit -palvelussa ilmenee häiriöitä, jotka estävät tavallisen tiedoksiannon perillemenon. Lisäksi olisi hyvä täsmentää vaikuttavuusarvioinnin kohdassa Yhdenvartaisuus 10.2. mainittua kohtaa sähköpostitse annettavan tiedoksiannon suostumusvaadetta. Esityksestä ei käynyt selville, miten näissä tilanteissa suostumus on saatu ja riittääkö suostumukseksi se, että asian vireille saattaja on lomakkeen täyttämismvaiheessa antanut sähköpostiosoitteensa.

Lakiin hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 8 e § kohdassa mainittu kuuden kuukauden jälkeen tapahtuva käyttäjän sulkeman vies-tinvälitystilin palautus käyttäjän

tunnistautuessa viranomaisen asiointipalveluun todettiin pääosin riittävänä ja kannatettavana, mutta joissakin tapauksissa aika saattaa olla liian lyhyt.

Edunvalvottavien tiedoksiantojen osalta näemme tärkeäksi, että toimintamalli on selkeästi kuvattu ja muotoiltu ymmärrettävällä tavalla.

Esityksessä voisi olla tarpeen vielä käydä tarkemmalla tasolla läpi, minkälaisissa tietosuojaoikeudellisissa rooleissa (rekisterinpitäjä/henkilötietojen käsittelijä/yhteisrekisterinpitäjä) sähköisiä viestejä käsitellään läpi sen elinkaaren alkaen viestin lähetyksestä, siirtymisestä sähköiseen postilaatikkoon, säilytyksestä 5 vuoden ajan sekä poistamiseen säilytysajan jälkeen. Tässä läpikäynnissä olisi hyvä ottaa huomioon myös mahdolliset sähköpostilaatikon tarjoajat.

Esityksestä ei käynyt esille informoidaanko 15-18-vuotiaan nuoren käyttöönottamasta Suomi.fi-viestit -palvelusta huoltajaa.

Digi- ja väestötietovirasto hoitaa mm. kansalaisneuvontaa ja digitaalisten palvelujen käyttäjätukea. Esityksessä todetaan, että digitukea tarjottaisiin olemassa olevien tukimahdollisuuksien puitteissa ja toisaalta, että tietoisuus olemassa olevasta digituesta on vähäistä. Esityksessä ei tuotu riittävällä tavalla esiin digituen järjestämistä erityisesti sellaisilla alueilla, joilla palvelupisteille pääsyyn on pitkä matka ja millainen palveluverkko on ylipäätään tällä hetkellä olemassa.

Lausunnolla olevat lakimuutokset ja niiden vaikutusarviointi kohdistuvat vain henkilöasiakkaan digitaalisiin viesteihin. Liikenne- ja viestintäviraston asiakaskunnan ja tuottavuustavoitteiden näkökulmasta pidämme tärkeänä, että myös organisaatioiden digitaalista viestintää edistetään tulevaisuudessa.

Yhteenvedona toteamme, että Liikenne- ja viestintävirasto pitää ehdotettuja lakimuutoksia kannatettavina. Vaikutusarviointi on kattavasti toteutettu ja hyvin pohdittu.

Huomiot tiedoksiantoa koskevista ehdotuksista (18-19 b §:t)

-

Huomiot sähköisen asiakirjan saapumista määräajassa koskevasta ehdotuksesta (11 §)

-

Muut huomiot

-

Huomiot soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta esitutkinnan ja poliisitutkinnan osalta

-

Huomiot oikeudenkäymiskaaren (erit. OK 11:3) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain prosessiosoite- ja tiedoksiantosäätelyä koskevista ehdotuksista

-

Muut huomiot koskien oikeudenkäymiskaarta ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia

-

Huomiot oikeudenkäyntimaksun porrastusta koskevasta ehdotuksesta hallinto- ja erityistuomioistuinten osalta

-

Esityksessä on arvioitu ehdotettavien muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia, yritysvaikutuksia ja viranomaisvaikutuksia. Onko esityksessä otettu huomioon tältä osin keskeisimmät vaikutukset? Arvioitteko muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

-

Muut huomiot

-

Bäckblom Maaria
Traficom